

 Räddningstjänsten Väst		Policy för hållbar utveckling	
Upprättad: 2022-11-11 Jenny Gardtman	Granskad:	Internt nr: 9–10	Giltigt t.o.m.: 2026-12-31
Beslutad: 2022-12-05 Direktionen		Version: 1.0	Målgrupp: Internt/Externt

Innehåll

1.	Om hållbar utveckling.....	2
1.1	Vad är hållbar utveckling?.....	2
1.2	Varför arbeta med hållbar utveckling?.....	2
2.	Från globala mål till Räddningstjänsten Västs agerande.....	2
2.1	Agenda 2030 och 17 globala mål för hållbar utveckling.....	2
2.2	De tre hållbarhetsdimensionerna och den globala målen-tårtan.....	3
2.3	Räddningstjänsten Västs agerande.....	4
3.	Räddningstjänsten Västs arbete för hållbar utveckling.....	5
3.1	Vi arbetar för att minska vår negativa miljöpåverkan.....	5
3.2	Vi arbetar för att möta samhällsutvecklingen i vårt olycksförebyggande arbete.....	6
3.3	Vi är med och bidrar i arbetet med att skapa ett mer robust samhälle.....	7
3.4	Vi arbetar för att säkra resurser och kompetens som möter framtiden.....	8
3.5	Vi arbetar för att förstärka den ekonomiska hållbarheten.....	9
4.	Ansvar och uppföljning.....	10
	<i>BILAGA Agenda 2030:s 17 globala mål.....</i>	<i>11</i>

1. Om hållbar utveckling

1.1 Vad är hållbar utveckling?

En hållbar utveckling handlar om att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov¹.

Hållbar utveckling kan närmare definieras utifrån de tre dimensionerna miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet (läs mer i kapitel *2.2 De tre hållbarhetsdimensionerna och den globala målen-tårtan*). När dessa stödjer varandra förväntas de bidra till ett samhälle där människa och miljö inte lever på bekostnad av varandra.

1.2 Varför arbeta med hållbar utveckling?

Globala trender, samhällsutvecklingen och förändringar i olyckslandskapet kräver att vi prioriterar ett aktivt arbete för hållbar utveckling.

Räddningstjänsten Väst tog ett avstamp i hållbarhetsarbetet i samband med *Framtidsstudie RVäst 2030* (6–10) som beskriver hur trender och utmaningar påverkar oss samt en inriktning mot 2030. Syftet med policyn för hållbar utveckling är att omhänderta denna framtidsstudie och vidareutveckla den till ett Räddningstjänsten Väst-arbete för hållbar utveckling. Policyn beskriver en koppling mellan vårt arbete, hållbarhetsdimensionerna och de globala målen.

2. Från globala mål till Räddningstjänsten Västs agerande

2.1 Agenda 2030 och 17 globala mål för hållbar utveckling

Den 25 september 2015 antog FN Agenda 2030 med globala mål för en hållbar utveckling. Överenskommelsen innehåller 17 ambitiösa mål och 169 delmål som ska vara uppfyllda 2030.

Läs mer om de 17 globala målen i bilagan *Agenda 2030:s 17 globala mål*.

¹ En definition som myntades år 1987 när FN lanserade rapporten *Vår gemensamma framtid* (även kallad *Bruntlandrapporten*).

2.2 De tre hållbarhetsdimensionerna och den globala målen-tårtan

Hållbar utveckling kan närmare definieras utifrån de tre dimensionerna miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. När dessa stödjer varandra förväntas de bidra till ett samhälle där människa och miljö inte lever på bekostnad av varandra.

MILJÖMÄSSIG
HÅLLBARHET

Miljömässig hållbarhet innebär att bidra till att långsiktigt värna jordens resurser och hitta effektiva lösningar för att minimera den negativa påverkan på miljön.

SOCIAL
HÅLLBARHET

Social hållbarhet handlar om samhällets och människors livsvillkor. Det handlar till stor del om mänskliga rättigheter, makt, rättvisa såsom jämlikhet och jämställdhet, individens behov och välbefinnande.

EKONOMISK
HÅLLBARHET

Ekonomisk hållbarhet handlar om att bidra till ekonomisk tillväxt, men inte på bekostnad av människa och miljö. För en skattefinansierad offentlig organisation kan det handla om långsiktiga ansvarsfulla investeringar, effektivisering av resurser och transparens. Ekonomisk utveckling kan både hämma och främja miljömässig och social hållbarhet.

Förhållningssättet mellan de tre hållbarhetsdimensionerna och de globala målen förstärks ytterligare av den så kallade *Globala målen-tårtan*. Det understa lagret i tårtan, den miljömässiga hållbarheten, handlar om att bevara de funktioner som vi är beroende av och sätter ramarna för de andra två dimensionerna. Det mittersta lagret symboliserar den sociala hållbarheten som kort består av att tillgodose människors grundläggande behov. Tillsammans skapar de förutsättningar för det översta lagret av tårtan och den ekonomiska hållbarheten.^{2,3}

² Globala målen (2022). <http://www.globalamalen.se> Hämtad 2022-10-04.

³ Stockholm Resilience Center (2016) *How food connects to all the SDGs*.

<https://www.stockholmresilience.org/research/research-news/2016-06-14-the-sdgs-wedding-cake.html>
Hämtad 2022-10-04

⁴ *Globala målen-tårtan* (2016) Rockström, Johan och Sukhdev, Pava. Illustration av Azote Images för Stockholm Resilience Center samt bilder om hållbarhetsdimensioner från Räddningstjänsten Väst.

2.3 Räddningstjänsten Västs agerande

I denna policy framgår fem olika områden för Räddningstjänsten Västs arbete för hållbar utveckling. För områdena beskrivs följande:

- Varför de är viktiga, vilka de stora utmaningarna är och hur vi arbetar med dessa.
- Vilka hållbarhetsdimensioner som aktiveras och vilka globala mål vi bidrar till genom arbetet. Vi behöver vara medvetna i vårt arbete för hållbar utveckling om vilka dimensioner och mål som blir påverkade och ibland göra ställningstaganden om det finns konflikter emellan, exempelvis kan vissa fossilfria energisystem bidra positivt till att bekämpa klimatförändringar (mål 13 i de globala målen), men kan skada havsmiljöer och arbetet med att bevara hav och marina resurser (mål 14).

Arbetet med att sätta mål och genomföra åtgärder sker inom ramen för policyn *Styrning och uppföljning RVäst* (4-10).

Mer om ansvar och uppföljning i kapitel 8 *Ansvar och uppföljning*.

3. Räddningstjänsten Västs arbete för hållbar utveckling

3.1 Vi arbetar för att minska vår negativa miljöpåverkan

Räddningstjänsten Väst arbetar för att minska vår negativa miljöpåverkan.

Vi arbetar med att minska föroreningar i natur- och vattenområden genom metod- och taktikval vid hanteringen av släckvatten. Natur- och vattenområden behöver skyddas för att säkerställa livskraftiga ekosystem med hög biologisk mångfald som också är nödvändiga för en god livskvalitet.

Vi arbetar också för att minska vår klimatpåverkan och resursanvändning. Utsläpp av växthusgaser sker framför allt från våra fordon, men också genom konsumtion av varor och tjänster som i sin tur också leder till att jordens resurser förbrukas. Arbetet sker exempelvis genom effektiviseringar, implementering av ny teknik såsom övergång från fossildrivna fordon mot eldrivna fordon och kravställningar på leverantörer. Samhällsansvaret är en motivation i det stora perspektivet, men i det nära perspektivet så påverkar också klimatförändringarna olyckslandskapet och vad som krävs av oss. Klimatbokslut är ett naturligt verktyg som vi använder oss av för att med några års mellanrum följa trender inom stora utsläppsområden.

Hållbarhetsdimensioner som aktiveras:

MILJÖMÄSSIG
HÅLLBARHET

SOCIAL
HÅLLBARHET

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till:

3.2 Vi arbetar för att möta samhällsutvecklingen i vårt olycksförebyggande arbete

Räddningstjänsten Väst arbetar för att möta samhällsutvecklingen i vårt olycksförebyggande arbete.

Samhällsutvecklingen med byggnations- och infrastrukturprojekt, innovationer i mer komplexa byggnader med nya tekniska lösningar, befolkningstillväxt, förtätning och naturrisker skapar utmaningar för räddningstjänsten såsom påverkan på responstiden, framkomlighet och möjligheter vid insats. Vi arbetar för att möta denna samhällsutveckling genom att säkra kompetens i det förebyggande arbetet, både i arbetet som remissinstans i samhällsplaneringen och i plan- och byggprocesser, i tillsynsarbete och brandskyddskontroller av olika byggnader och verksamheter samt så arbetar vi med att utveckla nya metodval och taktikval vid insatser.

Samhällsutvecklingen med åldrande befolkning och mer social oro skapar också utmaningar för oss. Varje enskild individ har ett egenansvar för sitt eget brandskydd och för att vara förberedd vid händelse av kris, men alla individer har också olika förutsättningar att fullgöra denna skyldighet. Äldre personer löper tyvärr ökad risk för att vara inblandade i olyckor i hemmet, men även personer i mer utsatta områden där det förekommer det som kallas social oro (exempelvis kriminalitet med anlagda bränder samt där det finns riskbild kring hot och våld mot räddningstjänsten vid insats) riskerar att drabbas i högre grad. Vi arbetar för att möta denna samhällsutveckling genom insatser och samarbeten som fokuserar på att öka skyddet för just dessa sårbara grupper i samhället.

Hållbarhetsdimensioner som aktiveras:

**SOCIAL
HÅLLBARHET**

**EKONOMISK
HÅLLBARHET**

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till:

3.3 Vi är med och bidrar i arbetet med att skapa ett mer robust samhälle

Räddningstjänsten Väst är med och bidrar i arbetet med att skapa ett mer robust samhälle. Ett robust samhälle har en förmåga att förebygga, motstå, hantera och återhämta sig från störningar och svåra påfrestningar. Ett robust samhälle bidrar till både individens, samhällets och nationens säkerhet. Syftet är framför allt att skydda den nationella suveräniteten, demokratin samt värna om människors liv, hälsa och trygghet och dess tillit till samhällets funktioner även vid kriser. Vi är med och bidrar i arbetet med att skapa ett mer robust samhälle genom att vi:

- Planerar för räddningstjänst under höjd beredskap.
- Samordnar kommunernas arbete med krisberedskap och uppbyggnad av det civila försvaret som möter framtidens utmaningar utifrån identifierade och analyserade risker.
- Möter framtidens utmaningar i arbetet med internt skydd, exempelvis skydd och säkerhet för en kommuns verksamheter i dess lokaler, såväl egendomsskydd som personskydd.
- Arbetar med hållbarhet inom alla de områden som beskrivs i denna policy. Att vara med och bidra i arbetet med att skapa ett mer robust samhälle bidrar därför indirekt till fler globala mål än det som anges nedan.

Hållbarhetsdimensioner som aktiveras:

MILJÖMÄSSIG
HÅLLBARHET

SOCIAL
HÅLLBARHET

EKONOMISK
HÅLLBARHET

Globalt mål i Agenda 2030 som vi bidrar till:

3.4 Vi arbetar för att säkra resurser och kompetens som möter framtiden

Räddningstjänsten Väst arbetar för att säkra resurser och kompetens för att möta framtiden genom att vi arbetar:

- För en "Räddningstjänst för alla" och en personalsammansättning med ökad mångfald som bättre speglar olikheterna i samhället samt genom arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare som behåller och rekryterar nya kompetenta medarbetare. Det skapar en utvecklande och stimulerande arbetsplats samt bidrar till en bättre service till medborgarna. Det gör vi bland annat genom att arbeta för att:
 - Öka jämlikheten så att alla människor känner att de har samma värde och behandlas likvärdigt.
 - Öka jämställdheten så att kvinnor och män ska ges lika förutsättningar.
 - Fortsätta att identifiera och arbeta med de behov som finns för att öka attraktiva värden som arbetsgivare, exempelvis möjligheter till utveckling, stimulerande arbetsuppgifter, god arbetsmiljö med mera.
- Med att engagera frivilliga människor och organisationer i civilsamhället. Samhällets förmåga behöver komplettera räddningstjänstens förmåga i högre utsträckning för att kunna förebygga samt göra tidigare första insatser vid en händelse.
- Med att bredda och utveckla vår kompetens inom alla de områden som lyfts i denna policy. Att arbeta för att säkra resurser och kompetens som möter framtiden bidrar därför indirekt till fler globala mål än de som anges nedan.

Hållbarhetsdimensioner som aktiveras:

MILJÖMÄSSIG
HÅLLBARHET

SOCIAL
HÅLLBARHET

EKONOMISK
HÅLLBARHET

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till:

3.5 Vi arbetar för att förstärka den ekonomiska hållbarheten

Räddningstjänsten Väst arbetar för att förstärka den ekonomiska hållbarheten. En hållbar ekonomisk utveckling innebär en ekonomi som är hållbar över tid, som långsiktigt hushåller med mänskliga och materiella resurser samt stödjer möjligheterna att nå ambitionerna med hållbarhetsarbetet.

Vi arbetar för en god ekonomisk hushållning samt för att förstärka den ekonomiska hållbarheten utifrån ambitionerna att lyckas prioritera och investera ekonomiska resurser och rikta de mot de insatser som krävs för en hållbar utveckling. Arbetet med att förstärka den ekonomiska hållbarheten bidrar därför indirekt till fler globala mål än de som anges nedan.

Hållbarhetsdimensioner som aktiveras:

MILJÖMÄSSIG
HÅLLBARHET

SOCIAL
HÅLLBARHET

EKONOMISK
HÅLLBARHET

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till:

4. Ansvar och uppföljning

Direktionen och verksamheten har olika ansvar inom ramen för *Styrning och uppföljning RVäst* (4-10). Uppföljning av policyn och de mål och åtgärder som tas fram sker genom ordinarie uppföljning av mål och verksamhet.

För att upprätthålla ett aktuellt och framåtinriktat hållbarhetsarbete måste förbundet vara vaksam på globala trender och samhällsutvecklingen.

BILAGA Agenda 2030:s 17 globala mål

Den 25 september 2015 antog FN Agenda 2030 med globala mål för en hållbar utveckling. Överenskommelsen innehåller 17 ambitiösa mål och 169 delmål som ska vara uppfyllda 2030. Nedan följer en kortfattad beskrivning av de 17 globala målen. Det går att läsa mer om målen samt delmålen på www.globalamalen.se

Mål 1 – Ingen fattigdom

Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Fattigdom innebär bland annat även brist på frihet, makt, inflytande, hälsa, utbildning och fysisk säkerhet.

Mål 2 – Ingen hunger

Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk.

Mål 3 – God hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Mål 4 – God utbildning för alla

Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Mål 5 - Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Mål 6 – Rent vatten och sanitet för alla

Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

Mål 7 - Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Mål 10 – Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Mål 11 - Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Mål 12 - Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Mål 13 - Bekämpa klimatförändringar

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Mål 14 – Hav och marina resurser

Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling.

Mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Mål 17 - Genomförande och globalt partnerskap

Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling.